

Houtsnippen in de Dommersche bosschen moesten een nest daar hebben. Maar nadat er door een man met een geweer en een stel honden (jager durf ik niet te zeggen) op geschoten was, heb ik ze niet meer teruggezien.

Den 27sten waren er al karkietjes in 't riet. Zeven zwarte sterns joegen elkaar na langs een plaszoom. Roodstaartjes (gewone) takten overal in 't hout. De eerste fluitier trilde op den Plasmolen onder hooge beuken en tegen den avond werd de eerste nachtegaal bij »Valk« gehoord. 's Morgens daarop hoorde ik zelf 't hoog getriller, de diepe roffeltonen en de lang uitgehaalde strofen van onzen besten zanger. De koekoek riep in 't Hatertsche.

2 Mei gierden de gierzwaluwen over de stad. De tuinfluitier kwinkelde in 't hakhout. Den 4^{den} tikkerden de eerste vliegenvangers, de grauwtjes. Daags daarna pronkte hun bonte verwant op een telefoonpaal. En door de koude van de eerste Meiweek schetterde spotvogeltje No. 1 pas den negenden op den heuvelrand. Den tienden moduleerde de wielewaal in 't bijna groene bosch. Torteltjes snorden in de sparren.

Toen was alles present en begon de vogelzomer.
Nijmegen.

AD. OOMEN.
(Wordt vervolgd).

MIJN TUIN EN ZIJN BEWONERS.

K hield er vroeger van, toen er nog een mooie tuin achter ons huis was, om van mijn tuin een kleine menagerie te maken. Nu zijn we helaas verhuisd en gaat dat niet meer, zoodat ik me nu moet vergenoegen met een vrij groot terrarium; dit is ook wel aardig, maar haalt toch niet bij wat ik vroeger had.

Zoals ik reeds zei, het was daar een kleine dierentuin; daar liepen rond een stuk of tien, twaalf kikkers en padden, twee Grieksche moerasschildpadden, een stuk of wat groote salamanders en ééns gedurende een paar maanden een vrij groote ringslang; en ik zal nu over alle wat vertellen.

Van mijn schildpadden heb ik wel het meeste plezier gehad. Deze liepen den geheelen dag den tuin door, maar zoo 's middags tusschen halfvijf en halfzes kon ik hen altijd geregeld achterin vinden bij een klein vijvertje, om daar hun voedsel in ontvangst te nemen. En waren zij niet op hun plaats, of kwam ik op een anderen tijd, dan behoefde ik maar te fluiten, dan kwamen ze op een drafje aansukkelten. Schildpadden zijn buitengewoon snuggere dieren. Ik heb eens in de Rotterdamsche diergaarde gezien, hoe een waterschildpad aan 't eten was. Hij probeerde van een vrij groot stuk vleesch een stukje af te trekken, maar hoe stevig hij het vleesch ook in zijn bek nam, en hoe stevig hij zijn poot er ook op zette, hij kon er niets afkrijgen; in plaats van nu maar in 't wild weg te trekken, bekeek hij het vleesch van alle kanten om te zien of er ook ergens een stukje los zat en toen hij dat werkelijk gevonden had, begon hij dáár heel smakelijk te eten. Maar ook mijn moerasschildpadden waren verstandig. Waarschijnlijk weet gij, dat moerasschildpadden alleen maar in 't water hun eten kunnen doorslikken; gaf ik nu een worm of een stukje vleesch aan één van hen, na hem vooraf een eind van het vijvertje te hebben weggezet, dan pakte hij den worm vast en koos den kortsten weg naar het water, om daar zijn buit te gaan opeten. En ze konden flink eten, zoowat vier of vijf flinke wormen op een dag, en soms nog wat vleesch ook; maar tegen vasten kunnen ze ook uitmuntend. Brehm vertelt, dat daar proeven mee genomen zijn; dat ze een moerasschildpad acht jaar lang zonder eten hebben gelaten en dat deze, toen hij opengesneden werd, niet noemenswaardig vermagerd was.

Deze dieren heb ik tot den winter goed kunnen houden; maar het is me nog niet mogen gelukken, om ze 's winters over te houden, hoewel ik dat nu twee keer geprobeerd heb. Tegen dat het buiten koud werd, groeven zij zich in onder een hoop rottende bladeren, met het voorjaar kwamen ze wel voor den dag, maar hun krachten waren dan zóó uitgeput, dat

ze al heel gauw stierven. En nu dit jaar heb ik het zonder schildpadden moeten doen, want door den oorlog had onze bekende Rotterdamsche siervisschen- en reptiliënhandelaar tot mijn verdriet en tot zijn scha geen schildpadden, geen slangen, geen hagedissen en boomkikvorschen en geen tropische visschen. Dit goed kwam voor den oorlog allemaal uit Duitschland of uit Italië.

Mijn salamanders zag ik maar een paar keer per jaar. Deze kwamen den winter uitstekend door. Eens heb ik zelfs eieren van hen gehad, maar, hoe het kwam weet ik niet, ze zijn niet uitgekomen. Evenals mijn kikkers en padden groeiden zij voortreffelijk en waren baggervet.

Merkwaardig was, dat iedere kikker zijn eigen jachtgebied had; zette ik één in het jachtgebied van een ander, dan voelde hij zich daar niet thuis en keerde zoo spoedig mogelijk terug naar zijn eigen gebied. Zoo kon ik er zeker van zijn in een klein putje achterin, waar het krioelde van muggen één bepaalden kikker te vinden en nooit een anderen, behalve 's winters, want dan was daar de verzamelplaats; daar overwinterden ze onder wat rottende blaaren en tusschen de voegen van de steenen in.

Om van den tuin in de huiskamer te komen, moest men een trapje op van zeven treden. Op een andere manier kon men onmogelijk binnenkomen en het laatste jaar kwamen geregeld iederen avond, wanneer het licht was aangestoken, één of twee kikkers het trapje opspringen — hoe ze dat konden doen heb ik nooit begrepen, want aan alle kanten konden ze van het trapje afvallen. Sprongen ze te ver dan sprongen ze over de volgende trede heen en moesten vallen; sprongen zij niet ver genoeg, dan vielen zij ook. Maar, hoe het zij, ze kwamen ons geregeld opzoeken en ik herinner me nog heel goed dien eersten keer. We zaten kalm te whisten; ineens riep mijn moeder: »een muis, een muis«, maar het bleek onze kikker te zijn, en van dien avond af kwam hij ons geregeld iederen avond opzoeken en bracht soms nog een vriendje mee. Ten slotte vonden we het wat gevaarlijk worden, want we waren bang er op te trappen en toen hebben we den toegang voor hen afgesloten. Ik heb nooit gemerkt, dat ook padden een apart jachtgebied hebben, want, terwijl de ééne kikker gemakkelijk is te onderscheiden van den anderen door zijn kleur en door zijn teekening, zijn de padden veel moeilijker te onderscheiden, vooral wanneer ze ook nog zoowat even groot zijn. Ik had twee soorten, n.l. de gewone pad (*Bufo bufo*) en de stinkende (*Bufo calamita*). Deze laatste soort vindt men, voor zoover ik weet, alleen in plassen en poeltjes in de duinen. Reeds op grooten afstand kan men ze herkennen aan hun doordringend, ratelend geluid, dat heel anders is dan het gekwaak van kikkers. In buitengewoon groot aantal komen ze voor op het z.g.n. Groene Strand in Oostvoorne, en het is daar dan ook een helsch spektakel; maar altijd een meter of twintig van je af, want zelden kwaken ze, wanneer een mensch vlak bij is. Een paar jaar geleden liep ik met mijn vrienden in de buurt van den Wassenaarschen Slag door de duinen, toen we plotseling dat gekwaak hoorden. Mijn vrienden, die zich nooit bezighielden met kikkers en padden, dachten dat het kikkers waren, maar ik kende het gekwaak van kikvorschen te goed, om het met hen eens te zijn. Wij gingen op het geluid af en kwamen bij een klein meertje toen bleek het dat ik gelijk had, dat het geen kikkers waren en bij die gelegenheid heb ik voor 't eerst kennis gemaakt met de stinkende pad en er wat mee naar huis genomen.

Één van mijn vrienden is in Juni van dit jaar weer bij dat meertje geweest; aan de duindoorns rondom hingen de lijken van veel padden, die daar aan de doorns waren gestoken; uitgerooid zijn zij daar zoowat, want ik heb er tot nog toe geen enkele meer gezien. Waarschijnlijk hebben soldaten dit op hun geweten, want verschillende malen is daar een kamp geweest.

De stinkende pad is aardig geteekend en heeft een vroolijke grijsgroene kleur met bruine stippeltjes; een helgele dunne streep loopt in de lengte over zijn rug. Alleen de naam stinkende pad komt mij tot nog toe vreemd voor, want nog nooit heb ik geroken, dat ze stonken, hoewel ik er toch al heel wat in mijn handen heb gehad sinds mijn eerste kennismaking. Ook het terrarium van een mijner vrienden, waarin er een paar zaten, was

volkomen stankvrij. De stinkende pad beweegt zich niet zoo onbeholpen als z'n zusje of broertje, de gewone pad, maar loopt hoog op zijn pooten, vrij snel, zoodat je hem, op het eerste gezicht, wanneer het donker is, voor een muis houdt.

En ten slotte nog mijn ringslang.

Reeds vroeger had ik al ringslangen in een terrarium gehouden, maar toen ik deze kreeg, had ik geen ruimte beschikbaar; ik heb hem toen los laten loopen in den tuin en dit ging in 't begin goed.

Den eersten dag dat ik hem in mijn tuin had, at hij één van mijn stinkende padden op en dit heb ik haar maar half vergeven; ik had trouwens in verschillende boeken gelezen, dat de ringslang wel graag kikkers eet, maar geen padden; en hoewel er voldoende kikkers rondsprongen, vergreep hij zich toch aan een pad. Ik merkte dit 's avonds; ik pakte hem op zonder te zien dat hij juist gegeten had en toen gooide hij, zooals bij die dieren gewoonte is, zijn boutje er uit, en daarin heb ik mijn stinkende pad herkend. Gewoonlijk iederen dag dat de zon scheen, kon ik mijn ringslang vinden, anders bleef zij maar liever verborgen, maar soms zag ik haar ook op zonnige dagen niet, dan maakte zij waarschijnlijk uitstapjes naar de burens, maar zij kwam geregeld terug. Zoo'n uitstapje heeft haar ten slotte het leven gekost, want op een goeden dag vertelde onze meid, dat de meid van de burens haar verteld had, dat ze daar in den tuin een adder hadden doodgeslagen en ik begreep dat dat mijn ringslang was. Zijn tragisch einde heeft een diepen indruk op mij gemaakt, zoo diep zelfs dat ik het besluit heb genomen, om nooit meer dieren los te laten loopen, die over een heining kunnen klimmen.

Zoo is het gegaan met mijn dieren, die ik als 't ware in vrijheid heb bestudeerd en ik raad U aan »laat ook kikkers los loopen in Uw tuin en dan zult gij veel aardigs zien en Uw planten zullen er wel bij varen. Want de hoeveelheid muggen, vliegen en andere insecten, die zij opeten, is verbazend groot. Zoo hadden wij een boschje lintgras en dit krioelde van de muggen; maar zoodra ik kikkers in mijn tuin had, was dat boschje mugvrij. De ringslang is niet nuttig, want zijn hoofdvoedsel bestaat uit kikvorschen en kleine visschen, maar zij komen niet in zoo groote getale voor, dat zij merkbaar schade aanrichten.

Rotterdam.

G. A. E. VAN DEN BERG.

DE VOGELS, DIE BROEDEN OP NOORD-BEVELAND.

AARNE wil ik aan het verzoek voldoen, op te geven welke vogels er op Noord-Beveland broeden.

Vóór ik hiermee begin, wil ik even een kleine beschrijving van dit bij uitstek vruchtbaar landbouw-eiland geven. 't Bestaat uit een massa polders, zeer vele dijken zijn er dan ook. Vlak is het dus heelemaal niet. Aan den Zuidkant wordt het omringd door een breeden zoom van schorren, in 't Westen gaan deze over in een zeer merkwaardige duinenreeks, waar veel eendvogels broeden; en in 't Noorden is het een sterke zeedijk met slikken, aan welks binnenkant zich verscheidene dijkkinlagen of, zooals ze bij ons op N.-Beveland zeggen, „kuipen” bevinden, die het eiland beschermen tegen de Ooster-Schelde. Over het algemeen staan er op het eiland weinig boomen, alleen op de dijken, die meest beplant zijn met iepen, esschen, peppels en knotwilgen. Betrekkelijk weinig weiland is er. Alle grond is bouwland. Geen stukje grond is er te vinden, dat bepaald minderwaardig is te noemen. Ook de boerderijen, die alle 60—100 H.A. groot zijn, zijn meestal zelf door een paar weiden omgeven, waarin meestal iepen of knotwilgen staan.

In bovengenoemde dijkkinlagen, dezelfde die men op het eiland Schouwen aan den Zuidkant vindt tusschen Zierikzee en Burgh, bevinden zich groote rietputten, waarin zich een rijk